

T.C.

UYUSMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/1
KARAR NO : 1985/32

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olup, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunun mevcut olduğu suçla ilişkin davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanıklar : Ahmet Altınkaynak ve Arkadaşları
O L A Y : Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 17.1.

1984 gün, 20 sayılı iddianamesinde; sanıklardan Mehmet Altınkaynak'ın 1975 ilâ 1978 tarihleri arasında Amasyada Ahmet Uludağ ile oğlu Metin Uludağ'dan muhtelif tarihlerde Ceman 20 adet tabanca alarak bu tabancaları çeşitli kişilere sattığı ve bu arada iki adedini sanık Hacı Ali Demirel'e ve 17 adedini sanık Cemal Ulaş'a sattığı ve Cemal Ulaş'ın da 1976 yılında aldığı ve bu tabancaları sanık Hacıefendi Yazıcıya ve 10 adedini sanık Hacı Ali Demirel'e bir kısmını başka kişilere sattığı, sanık Hacıefendi yazıcının da 1976-1977 yıllarında Cemal Ulaş'tan beş tane tabanca aldığı ve başka kişilere sattığı ve kendisinde kalan tek tabancayı da 12/Eylülden sonra teslim ettiği ve sanık Hacı Ali Demirel'in 1975 yılında sanık Cemal Ulaş'tan ikişer üçer tabanca alıp başkalarına sattığı ve sanık Mehmet Altınkaynak'ın da 1976-1977 yıllarında iki-üç tabanca alıp başkalarına sattığı ve daha sonra çağrı üzerine bir adet tabancasını cami avlusuna attığı ileri sürülerek sanıklardan Mehmet Altınkaynak ile Cemal Ulaş'ın 6136 sayılı Yasa'nın 12/2. ve Hacı Ali Demirel ile Hacıefendi yazıcının'da 6136 sayılı Yasa'nın 12/1. maddeleriyle tecziye-leri istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi, 10.2.1984 gününde, 1984/10-23 sayılı ile; suç tarihinin 1975-1978 yılları oluşu ve bu tarihte 6136 sayılı kanunun 1308 sayılı kanunla değişik hükümlerinin uygulanışı sanıkların tesbit edilen silah satışları ile herhangi bir vahamet arzetmediği, silahların niteliği ve niceliği ve sanıkların kişiliği gözönüne alındığında eylemlerinde 1402 sayılı Kanunun ek-4. maddesi unsurlarından hiçbirisinin bulunmadığı ve 1402 sayılı Yasa'nın 13., ve 15. maddelerindeki unsurlarının da mevcut olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi, 13.11.1984 gününde, 1984/46 esas, 1984/214 müteferrik karar sayısı ile; sanıklara silah sattığı ileri sürülen Ahmet Uludağ ile Metin Uludağ'ın Amasyada büyük çapta silah kaçakçısı oldukları ve sanıklara silah satma

eyleminin Ağustos/1980 tarihine kadar devam ettiği ve silah miktarının vahim olup Türkiyenin idare ve emniyeti yönünden büyük boyutlara ulaştığı, asayiş bozan fiillere neden olduğu ve 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiği ve bu nedenlerle Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevli olacağı kanısına varıldığını belirterek 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiş ve dosya Kırşehir C.Savcılığı'nın 20.12.1984 gün, 340 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Ergun Argon, Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 11.2.1985 günkü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 14.1.1985 gün, ve 1 sayılı ara kararıyla, dava dosyası münderecatından sanıklardan Cemal Ulaş'ın silah kaçakçılığı suçundan 5 yıl ağır hapis cezasına ve dava dosyasında adı geçen Metin Uludağ'ın aynı suçtan Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce 15 yıl ağır hapis cezasına mahkum edilmiş oldukları anlaşılınca, adı geçen her iki şahısla ilgili olarak bu şekilde mahkumiyet kararı verilmiş olup olmadığı ile verilmiş ise bu mahkumiyet kararlarının kesinleşmiş birer örneklerinin gönderilmesi için Erzincan ve Malatya Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılıklarına müzekkere yazılmasına karar verilmiştir.

Bu karar gereği yazılan müzekkerelere verilen cevaplara ekli ilamların incelenmesinden,

Sanık Cemal Ulaş'ın silah ve mermi ticareti yapma suçu nedeniyle Konya 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 9.4.1981 gün, 1981/39-90 sayılı ve Yargıtayca onanarak kesinleşmiş ilam ile 6136 sayılı Yasa'nın 12/1.maddesi uyarınca 5 sene ağır hapis ve 15.000 lira ağır para cezasına mahkum edildiği,

Metin Uludağ ve arkadaşları hakkında açılan kamu davası üzerine Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 31.3.1983 gün, esas 1981/291, karar 1983/64 sayılı ilamı ile; teşekkül halinde silah ve mermi kaçakçılığı yapmak suçu nedeniyle sanık Metin Uludağ'ın 15 sene ağır hapis ve 75.000 lira ağır para cezasına mahkum edilip kararın Yargıtayca onanarak kesinleştiği anlaşılmıştır.

1402 sayılı kanunun, sıkıyönetim ilânına gerektiren hallere bağlı eylemler başlığını taşıyan 13.maddesinin (a) fıkrasında, sıkıyönetim ilân edilen bölgelerde sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suçları ve 6136 sayılı Kanunun 12.maddesinde yazılı suçları, sıkıyönetim ilânından en çok üç ay önce işlemiş olanların davalarına, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağı belirtilmiştir.

Yasa koyucu sıkıyönetim ilânına neden olan bütün olayların kaynağında silah kaçakçılığı suçlarının bulunduğu düşünce ve gerekçesiyle 6136 sayılı Kanunun 12.maddesinde yazılı suçlar yönünden bir özellik ve istisna getirmiş ve sıkıyönetim ilânından evvelki üç ay içinde işlenen bu kabil suçlara ait davaların başkaca hiçbir koşul aranmaksızın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmesini öngörmüştür. Öte yandan 1402 sayılı Yasa'nın 13/b.maddesinde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla umumi ve müşterek gaye içinde irtibatı bulunan suçları işleyenlerin davalarına dahi suç sıkıyönetim bölgesi dışında işlenmiş olsa bile sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağı belirtilmiştir.

Yukarda açıklandığı üzere sanıklara silahların satışıⁿⁱ yapan kişilerden olan Metin Uludağ ve bu davanın sanıklarından Cemal Ulaş'ın sıkıyönetim askeri mahkemelerince silah kaçakçılığı suçlarından ötürü el koymaktan öte mahkumiyet kararları verildiği ve Yarıştayca onanarak kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Bu nedenlerle 1402 sayılı kanunun 13/b.maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleşmiş olduğundan davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerekir. Bu nedenle Kırşehir Asır Ceza Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 10.2.1984 günlü, 1984/10-23 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11.2.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Ergun Arsoy

Üye

Yavuz T. Ergen

Üye

Muammer Aksüt

G/T.

Bu kararın yayını...